

СХВАЛЕНО

педагогічною радою
Грозинецького ліцею

Наказ № _____
від «___» _____ 2022р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ліцею

_____ Хащева А.В.
«___» _____ 2022 р.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Грозинецького ліцею

**на 2022/2023 навчальний рік
(початкова школа 1-4 класи,
базова середня освіта 5 клас,
базова середня освіта 6-9 класи,
профільна середня освіта 10-11 класи,
індивідуальне навчання, інклюзивне навчання)**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Грозинецького ліцею

_____ Хащева А.В.

«_____» _____ 2022р.

М.П.

Освітня програма
Грозинецького ліцею
на 2022/2023 навчальний рік
(I ступінь)

Схвалено

педагогічною радою

Грозинецького ліцею

наказ № _____ від _____ 2022р.

Погоджено

радою Грозинецького ліцею

протокол № _____ від _____ 2022р.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОГО РОКУ

Відповідно до статті 16 Закону України "Про загальну середню освіту" новий 2022/2023 навчальний рік у загальноосвітніх навчальних закладах, незалежно від підпорядкування, типів і форм власності, розпочати у «День знань» – 1 вересня 2022 року і закінчити не пізніше 1 липня наступного року.

Навчальні заняття організувати за семестровою системою:

I семестр – з 01 вересня 2022 року по 30 грудня 2022 року;

II семестр – з 16 січня 2023 року по 31 травня 2023 року.

Канікули для учнів провести :

Осінні – з 22 жовтня 2022 року по 30 жовтня 2022 року;

Зимові – з 31 січня 2022 року по 15 січня 2023 року;

Весняні – з 18 березня 2023 року по 26 березня 2023 року.

Вручення документів про освіту провести:

- свідоцтво про повну загальну середню освіту - _____2023 р.

- свідоцтв про базову загальну середню освіту - _____2023 р.

Навчальну практику провести протягом навчального року

Директор :

А.В.Хащева

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 року № 1273 Типова освітня програма, розроблена під керівництвом

Савченко О. Я. 1-4 клас

Пояснювальна записка

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій. Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей; розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі. Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти. Типову освітню програму для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти. У програмі визначено змістові лінії; очікувані результати навчання та відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу. Типовий навчальний план визначає тижневий обсяг навчального навантаження здобувачів освіти. Програму побудовано із врахуванням таких принципів: - дитиноцентрованості і природовідповідності; - узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання; - науковості, доступності і практичної спрямованості змісту; - наступності і перспективності навчання; - взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей; - логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей; - можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси; - творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання; - адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей. Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких ключових компетентностей: 2 1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях; 2) здатність спілкуватися рідною

(у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування; 3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмій в особистому і суспільному житті людини; 4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження; 5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади; 6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства; 7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях; 8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі; 9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного і здоров'я і збереження здоров'я інших

людей, дотримання здорового способу життя; 10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості; 11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень. Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими людьми. Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Типової освітньої програми або Освітніх програм рекомендується використовувати внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації. Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку. Період життя дитини від п'яти до шести (семи) років (старший дошкільний вік) визначається цілісною зміною її особистості, готовністю до нової соціальної ситуації розвитку. Пріоритетом цього процесу є формування і розвиток базових особистісних якостей дітей: спостережливості, допитливості, довірливості поведінки, міжособистісної позитивної комунікації, відповідальності, діяльнісного і різнобічного освоєння навколишньої дійсності та ін. Потенційно це виявляється у певному рівні готовності дитини до систематичного навчання – фізичної, соціальної, емоційно-ціннісної, пізнавальної, мовленнєвої, творчої. Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я. Згідно із Законом України «Про освіту», на основі Державного стандарту й Типової освітньої програми заклади освіти, наукові установи та інші суб'єкти освітньої діяльності можуть розробляти освітні програми – єдиний комплекс освітніх компонентів (предметів, індивідуальних проектів, контрольних заходів тощо), спланованих і організованих для досягнення визначених результатів навчання. Освітні програми можуть відрізнятися від Типової освітньої програми послідовністю

викладання навчального матеріалу, обсягом його вивчення, наявністю додаткових компонентів змісту або використанням оригінальних форм, методів і засобів навчання. Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, і забезпечуючи водночас досягнення очікуваних результатів, зазначених у програмі. Освітні програми можуть мати корекційно-розвивальний складник для осіб з особливими освітніми потребами. Для них тривалість здобуття початкової освіти може бути подовжена. Програми інваріантного складника Базового навчального плану є обов'язковими для використання в загальноосвітніх навчальних закладах усіх типів і форм власності. Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формульовального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів. Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції. Навчальні досягнення здобувачів у 3-4 класах підлягають формульовальному та підсумковому (тематичному і завершальному) оцінюванню. Формульовальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях. Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою. Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти. З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні

окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації мети і завдань початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Типовий навчальний план

Назва освітньої галузі	Класи	Кількість годин на рік
		1 кл.
<i>Інваріантний складник</i>		
Мовно-літературна		315
Іншомовна		
Математична		140
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)		105
Технологічна		35
Інформатична		
Мистецька		70
Фізкультурна*		105
Усього		770
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		35
Загальнорічна кількість навчальних годин		805
Гранично допустиме тижневе/ річне навчальне навантаження учня		20/700
Сумарна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		805

* Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів.

Додаток №1
до Освітньої програми
Грозинецького ліцею

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Грозинецького ліцею

_____ **Хашчева А.В.**

«_____» _____ **2022 р.**

М.П.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
Грозинецького ліцею
для 1-2 класів

з українською мовою навчання

Типової освітньої програми для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743),

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень		
		1 клас	2 клас	
Мови і літератури (мовний і літературний компоненти)	Українська мова	7+1	7	
	Іноземна мова	2	3	
Математика	Математика	4	4+1	
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)		3	3	
Мистецтво	Мистецтво*/музичне мистецтво, образотворче мистецтво	1	1	
		1	1	
Технології	Трудове навчання	1	1	
	Інформатика	-	1	

Здоров'я і фізична культура	Фізична культура **	3	3	
Усього		19+3	21+3	
Варіативна складова		1	1	
Підсилення предметів		1	1	
Гранично допустиме навантаження на учня		20	21	
Разом		23	25	

Директор ліцею:

_____

А.В.Хащева

Додаток №2

до Освітньої програми

Грозинецького ліцею

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Грозинецького ліцею

_____Хашева А.В.

«_____» _____ 2022 р.

М.П.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Грозинецького ліцею

для 3-4 класів

з українською мовою навчання

Типової освітньої програми для учнів 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743),

Назва освітньої галузі	Кількість годин на тиждень			4-а клас	4-б	Разом
	3-А клас	3-Б клас	4-а клас			
Мовно-літературна, у тому числі:	10	10	10	10	40	
Українська мова та література	7	7	7	7	28	
Іноземна мова	3	3	3	3	12	
Математична	5	5	5	5	20	
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	3	3	3	3	12	
Технологічна	1	1	1	1	4	
Інформатична	1	1	1	1	4	
Мистецька	2	2	2	2	8	

Фізкультурна	3	3	3	3	12
Усього	22+3	22+3	22+3	22+3	
Варіативний складник					
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	1	1	1	4
Загальнорічна кількість навчальних годин	26	26	26	26	104
Гранично допустиме навантаження на учня	23/805	23/805	23/80 5	23/80 5	92/3220

Директор:

Аліна Хащева

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Грозинецького ліцею

_____ Хащева А.В.

«_____» _____ 2022 р.

М.П.

Освітня програма
Грозинецького ліцею
на 2022/2023 навчальний рік
(II ступінь)

Схвалено

педагогічною радою

Грозинецького ліцею

наказ № _____ від від _____ 2022р

Погоджено

радою Грозинецького ліцею

протокол № _____ від _____ 2022р

Загальні положення освітньої програми

II ступеня Грозинецького ліцею

Освітня програма закладу загальної середньої освіти II ступеня (базова середня освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20 квітня 2018 року № 405 .

Освітня програма базової середньої освіти (далі - Освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі – Державний стандарт).

Освітня програма **Грозинецького ліцею** визначає:

загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які подані в рамках навчального плану (додаток 1);

очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено в додатках 2, 3; зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН);

форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

вимоги до осіб, які навчатимуться за цією Освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 6-9-х класів закладу загальної середньої освіти складає 4795 годин/навчальний рік:

для 6-х класів – 1155 годин/навчальний рік,

для 7-х класів – 1172,5 годин/навчальний рік,

для 8-х класів – 1207,5 годин/навчальний рік,

для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані закладу загальної середньої освіти II ступеня (далі –навчальний план).

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план основної школи передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну складову.

Варіативну складову навчального плану закладу освіти визначено самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальні освітні потреби учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу і відображено в навчальному плані закладу освіти.

Варіативна складова навчального плану використовується на:

підсилення предмету інваріантної складової – історія України та всесвітня історія . Розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми навчальної програми з історії України та всесвітньої історії здійснюється вчителем самостійно. Розподіл годин фіксується у календарному плані, який погоджується директором закладу освіти чи його заступником. Вчитель зазначає проведені уроки у частині класного журналу, відведеного для предмета, на підсилення якого використано зазначені години;

запровадження факультативів, курсів за вибором, що розширюють обрану закладом освіти спеціалізацію та світоглядне спрямування (**основи християнської етики, українознавство , історія Чернівецької області , визначні постаті**);

Додаткові години на вивчення предметів інваріативної складової , курсів за вибором , проведення індивідуальних консультацій та групових занять			6 клас	7 клас		8 –а,8-б клас	9 клас
	Основи християнської етики		0,5	0,5		0,5	0,5
	Українознавство		1	0,5		0,5	0,5

	Історія Чернівецької області			1		1	
	Визначні постаті					1	1
	Підсилення предмету		1 Матем	0,5 Укр. мова			1 Укр. мова
			1 Історія				

Повноцінність базової середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з бюджету.

Відповідно до типу закладу загальної середньої освіти та особливостей освітнього процесу навчальний план розроблено за таблицею 1 Типової освітньої програми.

З метою виконання вимог Державного стандарту навчальний план закладу освіти містить усі предмети інваріантної складової, передбачені обраним варіантом навчального плану цієї освітньої програми.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура" та "Основи здоров'я", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчального плану.

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» закладом освіти сформоване самостійно з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій. Через варіативні модулі реалізуються не лише окремі види спорту, а й хореографія тощо.

Для недопущення перевантаження учнів враховано їх навчання в закладах освіти іншого типу (художніх, музичних, спортивних школах тощо). У закладі загальної середньої освіти за рішенням педагогічної ради при оцінюванні учнів враховуватимуться результати їх навчання з відповідних предметів (музика, фізична культура та ін.) у позашкільних закладах.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України "Про загальну середню освіту".

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002

№ 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами). Згідно з рішенням органу місцевого самоврядування класи можуть ділитися на групи і при меншій наповнюваності від нормативної, а також при вивченні інших предметів за рахунок зекономлених бюджетних асигнувань та залучення додаткових коштів.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти" години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу основної школи за 5-денним навчальним тижнем.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні

		<p>на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння:здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення:критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси:підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту;</p>

		<p>будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості</p>

		<p>інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p>

		Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>

10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>
----	--	--

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

предмети за вибором;

роботу в проектах;

позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>

<p>Громадянська відповідальність</p>	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
<p>Здоров'я і безпека</p>	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
<p>Підприємливість і фінансова грамотність</p>	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а

також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти. Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Перелік освітніх галузей. Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури

Суспільствознавство

Мистецтво

Математика

Природознавство

Технології

Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

формування компетентностей;

розвитку компетентностей;

перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;

корекції основних компетентностей;

комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-9 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.
Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

кадрове забезпечення освітньої діяльності;

навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;

матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;

якість проведення навчальних занять;

моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

оновлення методичної бази освітньої діяльності;

контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;

моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;

створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма закладу базової середньої освіти передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Освітня програма закладу освіти та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою, оприлюднюються на веб-сайті закладу освіти. На основі освітньої програми закладом освіти складено навчальний план Грозинецького ліцею, що конкретизує організацію освітнього процесу (таблиця 1)

ТИПОВИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою

Загальні коментарі до плану та питання міжгалузевої інтеграції

1. Кількість навчальних годин для вивчення української мови у навчальному плані закладу освіти відповідно до [абзацу четвертого](#) частини третьої статті 11 Закону України "Про повну загальну середню освіту" не може бути меншою, ніж у типовому навчальному плані.

2. Уроки з фізичної культури, згідно із [частиною четвертою](#) статті 26 Закону України "Про фізичну культуру і спорт", є обов'язковими і проводяться не менше трьох разів на тиждень, що відображається у навчальному плані закладу освіти для кожного класу.

3. Кількість навчальних годин на вивчення кожної освітньої галузі визначається закладом освіти самостійно у межах заданого діапазону ([додаток 1](#)).

Різниця між рекомендованою та мінімальною кількістю навчальних годин (резерв навчальних годин) у кожній освітній галузі, відповідно до [пункту 26](#) Державного стандарту, може бути перерозподілена між освітніми компонентами цієї освітньої галузі, або на інші освітні галузі, а також на вибіркові освітні компоненти.

Кількість навчальних годин, визначена у навчальному плані закладу освіти на вивчення вибірових освітніх компонентів, не включається до максимального показника, виділеного на ту чи іншу освітню галузь.

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей не повинна перевищувати загальнорічної кількості навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначеної базовим навчальним планом, з дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження учнів.

Додаткові години для вивчення навчальних предметів, інтегрованих курсів, курсів за вибором, через які реалізуються освітні галузі, проведення індивідуальних консультацій та групових занять заклад освіти розподіляє самостійно, враховуючи особливості організації

освітнього процесу та індивідуальні освітні потреби учнів, що відображається в освітній програмі закладу.

4. У закладах загальної середньої освіти можуть запроваджуватися як галузеві, так і міжгалузеві навчальні предмети (інтегровані курси), формування змісту яких може здійснюватися шляхом упорядкування в логічній послідовності результатів навчання кількох освітніх галузей або окремих їх складників. Ці навчальні предмети (інтегровані курси) вивчаються за модельними навчальними програмами ([додаток 5](#)) або за навчальними програмами, затвердженими педагогічною радою, що мають містити опис результатів навчання учнів в обсязі не меншому, ніж передбачено [Державним стандартом](#) та/або відповідними модельними навчальними програмами.

Кількість навчальних годин на вивчення інтегрованих курсів визначається закладом освіти самостійно з урахуванням навчального навантаження, визначеного на відповідні навчальні предмети у типовому навчальному плані.

5. Заклад освіти може планувати вивчення певного предмета або курсу концентровано.

Предмети та курси з навчальним навантаженням 0,5 години на тиждень вивчаються протягом одного семестру.

Освітня галузь	Орієнтовний перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів	Рекомендована кількість годин на тиждень у класах		Орієнтовний перелік міжгалузевих інтегрованих курсів
		5		
Мовно-літературна	Українська мова	4		Міжгалузеві інтегровані курси* Робототехніка. 5-9 клас STEM. 5-9 клас Драматургія і театр. 5-9 клас Фізика та основи техніки. 7-9 клас Економіка і право. 9 клас Включаються до навчального плану освітньої програми за вибором закладу освіти у межах загальної кількості годин, визначених типовим навчальним планом
	Українська література	2		
	Зарубіжна література	1,5		
	Іноземна мова	3,5		
				* Кількість навчальних годин

			на вивчення міжгалузевих інтегрованих курсів визначає заклад освіти з урахуванням навчального навантаження, визначеного на відповідні навчальні предмети
	<p>Друга іноземна мова (не менше двох годин на тиждень) включається до навчального плану освітньої програми за вибором закладу освіти як вибіркового освітнього компонента за рахунок перерозподілу навчальних годин інших освітніх галузей</p> <p>Інтегровані курси*</p> <p>Інтегрований курс літератур (української та зарубіжної). 5-9 клас</p> <p>Інтегрований курс української мови та літератури. 5-9 клас</p> <p>Інтегрований мовно-літературний курс (українська мова, українська та зарубіжні літератури). 5-9 клас</p> <p>* Кількість навчальних годин на вивчення інтегрованих курсів визначає заклад освіти з урахуванням навчального навантаження, визначеного на відповідні навчальні предмети</p>		
Довідково			
Кількість навчальних годин на вивчення освітньої галузі "Мовно-літературна":			
	рекомендована	11	
	мінімальна	10	
	максимальна	13	
Резерв навчальних годин (різниця між рекомендованою та мінімальною кількістю навчальних годин) освітньої галузі "Мовно-літературна"		1	
Математична	Математика	5	
	Алгебра	-	
	Геометрія	-	
	Інтегрований курс* Математика. 7-9 клас.		

Довідково Кількість навчальних годин на вивчення освітньої галузі "Математична":			
	рекомендована	5	
	мінімальна	4	
	максимальна	6	
Резерв навчальних годин освітньої галузі "Математична"		1	
Природнича	Інтегрований курс "Пізнаємо природу"*/ Інтегрований курс "Довкілля"*	2	
	Біологія	-	
	Географія	-	
	Фізика	-	
	Хімія	-	
Інтегрований курс* Природничі науки. 5-9 клас			
* До навчального плану освітньої програми за вибором закладу освіти включається або інтегрований курс "Пізнаємо природу" або інтегрований курс "Довкілля"			
Довідково Кількість навчальних годин на вивчення освітньої галузі "Природнича":			
	рекомендована	2	
	мінімальна	1,5	
	максимальна	3	
Резерв навчальних годин освітньої галузі "Природнича"		0,5	

Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс "Здоров'я, безпека та добробут"	1	
	Етика* / Культура добросусідства* / Інші курси морального спрямування*	0,5	
	Підприємництво і фінансова грамотність	-	
	* до навчального плану освітньої програми за вибором закладу освіти включається один з цих предметів або вони можуть вивчатись в рамках інтегрованого курсу "Здоров'я, безпека та добробут"		
Довідково Кількість навчальних годин на вивчення освітньої галузі "Соціальна і здоров'язбережувальна":			
рекомендована		1,5	
мінімальна		1	
максимальна		3	
Резерв навчальних годин освітньої галузі "Соціальна і здоров'язбережувальна"		0,5	
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	
	Історія України. Всесвітня історія	-	
	Історія України	-	

	Всесвітня історія	-	
	Громадянська освіта	-	
	Правознавство	-	
	Інтегровані курси* Досліджуємо історію і суспільство. 5-6 клас Україна і світ: вступ до історії та громадянської освіти. 5-6 клас Історія: Україна і світ. 7-9 клас		
Довідково			
Кількість навчальних годин на вивчення освітньої галузі "Громадянська та історична":			
	рекомендована	1	
	мінімальна	1	
	максимальна	2	
Резерв навчальних годин освітньої галузі "Громадянська та історична"		-	
Інформатична	Інформатика	1,5	
Довідково			
Кількість навчальних годин на вивчення освітньої галузі "Інформатична":			
	рекомендована	1,5	
	мінімальна	1	
	максимальна	2	
Резерв навчальних годин освітньої галузі "Інформатична"		0,5	
Технологічна	Технології	2	

Довідково Кількість навчальних годин на вивчення освітньої галузі "Технологічна":			
рекомендована		2	
мінімальна		1	
максимальна		3	
Резерв навчальних годин освітньої галузі "Технологічна"		1	
Мистецька	Інтегрований курс "Мистецтво"	2	
	До навчального плану освітньої програми за вибором закладу освіти включається інтегрований курс "Мистецтво" або окремі предмети "Музичне мистецтво", "Образотворче мистецтво". Кількість годин на вивчення окремих предметів визначає заклад освіти		
Довідково Кількість навчальних годин на вивчення освітньої галузі "Мистецька":			
рекомендована		2	
мінімальна		1	
максимальна		3	
Резерв навчальних годин освітньої галузі "Мистецька"		1	
Фізична культура	Фізична культура	3	
	Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються		

Разом (без фізичної культури + фізична культура)	26 + 3	
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	2	
Гранично допустиме навчальне навантаження	28	
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)	28 + 3	

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Грозинецького ліцею

_____ Хащева А.В.

« _____ » _____ 2022 р.

М.П.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Грозинецького ліцею

для 5- х класів на 2022/2023 н.р

з українською мовою навчання з вивченням однієї іноземної мови

Наказ МОН від 12.07.2021 № 795 “Про надання грифа “Рекомендовано

Міністерством освіти і науки України” модельним навчальним програмам для

закладів загальної середньої освіти”

Освітні галузі	Орієнтовний перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів	Кількість годин на тиждень у класах
		5(НУШ)
Мовно-літературна	Українська мова	4
	Українська література	2
	Іноземна мова (англійська)	3,5
	Зарубіжна література	1,5
Громадянська та історична	Вступ до Історії України та громадянської освіти	1
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	2
Математична	Математика	5
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»/Інтегрований курс «Довкілля»	2
Фізична культура	Фізична культура	3
Технологічна	Технології	2
інформатична	Інформатика	1,5
Соціальна і здоров'язберезувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1
	Етика /Культура добросусідства / Інші курси морального спрямування	0,5
Усього		26+3

Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей , курсів за вибором , проведення індивідуальних консультацій та групових занять		2
Гранично допустиме навантаження на учня		28
Всього (без врахування поділу класів на групи)		28+3

Директор :

А.В.Хашева

Додаток №3
до Освітньої програми
Грозинецького ліцею
ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Грозинецького ліцею
_____Хашева А.В.
« _____ » _____ 2022 р.

М.П.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Грозинецького ліцею
для 6-9 класів

з українською мовою навчання з вивченням однієї іноземної мови

наказ МОН України від 20.04.2018 року № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня»(для 6 - 9 х класів з 2022/2023 н.р)(таблиця №1)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
----------------	--------------------	----------------------------

		у класах					
			6		7	8-а,8-б	9
Мови і література	Українська мова		3,5		2,5	2	2
	Українська література		2		2	2	2
	Іноземна мова		3		3	3	3
	Зарубіжна література		2		2	2	2
Суспільствознавство	Історія України		1+1		1	1,5	1,5
	Всесвітня історія		1		1	1	1
	Основи правознавства						1
Мистецтво	Музичне мистецтво		1		1		
	Образотворче мистецтво		1		1		
	Мистецтво					1	1
Математика	Математика		4+1				
	Алгебра				2	2	2
	Геометрія				2	2	2
Природознавство	Природознавство						
	Біологія		2		2	2	2
	Географія		2		2	2	1,5
	Фізика				2	2	3
	Хімія				1,5	2	2
Технології	Трудове навчання		2		1	1	1
	Інформатика		1		1	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я		1		1	1	1
	Фізична культура		3		3	3	3
Усього			26,5+3		28+3	28,5+3	30+3

Додаткові години на вивчення предметів інваріативної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять			3,5		2,5	3	3
	Українознавство		1		0,5	0,5	0,5
	Основи християнської етики		0,5		0,5	0,5	0,5
	Підсилення навчальних предметів : матем, історія України укр. мова		1 1		0,5		1
	Історія Чернівецької області				1	1	
	Визначні постаті					1	1
Гранично допустиме навантаження на учня			31		32	33	33
Всього (без врахування поділу класів на групи)			30+3		30,5+3	31,5+3	33+3

Директор :

А.В.Хашцева

Додаток 4

до Освітньої програми

Перелік навчальних програм курсів за вибором та факультативів

для учнів 6-9 класів Грозинецького ліцею

№з/ п	Навчальні програми	Клас	Документ про надання грифа МОНУ
1			
2			
3			
4			
5			

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Грозинецького ліцею

_____Хашева А.В.

«_____» _____ 2022 р.

М.П.

Освітня програма
Грозинецького ліцею
на 2022/2023 навчальний рік
(III ступінь)

Схвалено
педагогічною радою
Грозинецького ліцею
наказ № _____ від _____ 2022 р.

Погоджено
радою Грозинецького ліцею
протокол № _____ від _____ 2022 р.

Загальні положення типової освітньої програми
закладів загальної середньої освіти III ступеня

Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти III ступеня (профільна середня освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 14 січня 2004 року № 24 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти».

Типова освітня програма профільної середньої освіти (далі - Типова освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі – Державний стандарт).

Типова освітня програма визначає:

загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які натепер подані в рамках навчальних планів (таблиці 1-25);

очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено в таблиці 26; пропонований зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН);

рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Загальний обсяг навчального навантаження учнів 10-11-х класів складає 2660 годин/навчальний рік:

для 10-х класів – 1330 годин/навчальний рік,

для 11-х класів – 1330 годин/навчальний рік;

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані закладів загальної середньої освіти III ступеня (далі –навчальний план).

Навчальними планами старшої школи передбачається реалізація освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети і курси за вибором. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

Години варіативної складової передбачаються на:

- 1) збільшення годин на вивчення окремих предметів інваріантної складової;
- 2) упровадження курсів за вибором;
- 3) факультативи, індивідуальні та групові заняття.

Так, наприклад, у 10 класі суспільно-гуманітарний напрям за рахунок варіативної частини збільшено кількість годин на вивчення предметів історію України та Всесвітньої історії ;

Рішення про розподіл годин варіативної складової приймає заклад загальної середньої освіти, враховуючи профільне спрямування, кадрове забезпечення, матеріально-технічну базу та бажання учнів.

Якість загальної середньої освіти забезпечується через реалізацію інваріантної та варіативної складових навчального плану, які обов'язково фінансуються з відповідних бюджетів.

Варіативність змісту профільної середньої освіти реалізується також через запровадження в навчальних програмах резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь тощо.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу закладів загальної середньої освіти за п'ятиденним навчальним тижнем.

У класах з поглибленим вивченням окремих предметів може запроваджуватись шестиденний робочий тиждень.

Гранично допустиме навчальне навантаження учнів встановлюється відповідно до вимог чинних нормативних документів, що визначають санітарно-епідеміологічні вимоги до освітнього процесу та закладів освіти усіх форм власності.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 14 січня 2004 року № 24 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти" години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Для недопущення перевантаження учнів необхідно враховувати їх навчання в закладах освіти іншого типу (художніх, музичних, спортивних школах тощо). Так, у закладах загальної середньої освіти за рішенням педагогічної ради при

оцінюванні учнів дозволяється враховувати результати їх навчання з відповідних предметів (музика, фізична культура та ін.) у позашкільних закладах.

Навчальні плани старшої школи реалізують зміст освіти залежно від обраного профілю навчання. Кожен з профілів передбачає вивчення окремих предметів на одному із трьох рівнів (таблиця 1):

рівні стандарту — окремі предмети не є профільними чи базовими (наприклад, математика в художньо-естетичному профілі, історія у фізико-математичному профілі);

академічному рівні — окремі предмети не є профільними, але є базовими (наприклад, алгебра і геометрія у фізичному профілі);

профільному рівні, який передбачає поглиблене вивчення відповідних предметів, орієнтацію їх змісту на майбутню професію (наприклад, мови та літератури на філологічному профілі).

У разі, якщо в закладі загальної середньої освіти відсутнє відповідне навчально-методичне, матеріально-технічне та кадрове забезпечення для впровадження певного профілю навчання, то у такому випадку використовується варіант навчального плану універсального профілю, складеного відповідно до академічного рівня змісту освіти (таблиця 2 для шкіл з українською мовою навчання, таблиці 14-15 – для шкіл з навчанням мовою корінного народу, національної меншини). Цей варіант навчального плану є універсальним; навчальний час рівномірно розподілений між окремими предметами. Основними напрямками диференціації навчання є розширення вивчення окремих предметів, доповнення інваріантної складової навчальних планів додатковими предметами та курсами за вибором учнів, факультативами; запровадження індивідуальної форми навчання.

Профільність є ефективним засобом диференціації навчання у старшій школі, вона має на меті забезпечити більш глибоку підготовку старшокласників у тій галузі знань і діяльності, до яких у них сформувались стійкі інтереси і здібності.

При складанні навчального плану 10 класу використовували навчальний план закладів загальної середньої освіти з українською мовою навчання з вивченням двох іноземних мов, з поглибленим вивченням окремих предметів розробляють навчальні плани за таблицею 17 – з українською мовою навчання.

Вивчення екології у 10-му класі здійснюватиметься інтегровано з біологією. У такому випадку на інтегрований курс відводиться 2 години на тиждень (1,5 – біологія + 0,5 – екологія).

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України "Про загальну середню освіту". Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до нормативів, затверджених наказом Міністерства освіти і науки від 20.02.2002 № 128, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами). Згідно з рішеннями місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування класи можуть ділитися на групи і при наповнюваності, меншій від нормативної, а також при вивченні інших предметів за рахунок зекономлених бюджетних асигнувань та залучення додаткових коштів.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p>

		<p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати;</p>

		<p>прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p>

		<p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>

8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>

10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>
----	--	--

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх окремих предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

предмети за вибором;

роботу в проектах;

позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>

Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти. Профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти за інших умов.

Перелік освітніх галузей. Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури

Суспільствознавство

Естетична культура

Математика

Природознавство

Технології

Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

формування компетентностей;

розвитку компетентностей;

перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;

корекції основних компетентностей;

комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Засвоєння нового матеріалу можна проводити на лекції, конференції, екскурсії і т. д. Для конференції, дискусії вчителем або учнями визначаються теми доповідей учнів, основні напрями самостійної роботи. На навчальній екскурсії учні отримують знання, знайомлячись із експонатами в музеї, з роботою механізмів на підприємстві, спостерігаючи за різноманітними процесами, що відбуваються у природі. Консультації проводяться з учнями, які не були присутні на попередніх уроках або не зрозуміли, не засвоїли зміст окремих предметів. Розвиток і корекцію основних компетентностей можна, крім уроку відповідного типу, проводити на семінарі, заключній конференції, екскурсії тощо. Семінар як форма організації об'єднує бесіду та дискусію учнів. Заключна конференція може будуватися як у формі дискусії, так і у формі диспуту, на якому обговорюються полярні точки зору. Учитель або учні підбивають підсумки обговорення і формулюють висновки.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-11 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу.

Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу.

Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Учням, які готуються здавати заліки або іспити можливе проведення оглядових консультацій, які виконують коригувальну функцію, допомагаючи учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів. Консультація будується за принципом питань і відповідей.

Перевірка та/або оцінювання досягнення компетентностей крім уроку може здійснюватися у формі заліку, співбесіди, контрольного

навчально-практичного заняття. Залік як форма організації проводиться для перевірки якості засвоєння учнями змісту предметів, досягнення компетентностей. Ця форма організації як правило застосовується для вечірньої форми здобуття освіти або для інших здобувачів профільної середньої освіти.

Співбесіда, як і залік, тільки у формі індивідуальної бесіди, проводиться з метою з'ясувати рівень досягнення компетентностей.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем.

Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.
Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

кадрове забезпечення освітньої діяльності;

навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;

матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;

якість проведення навчальних занять;

моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

оновлення методичної бази освітньої діяльності;

контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;

моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;

створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма закладу профільної середньої освіти має передбачати досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Освітня програма закладу базової середньої освіти, сформована на основі Типової освітньої програми, не потребує окремого затвердження центральним органом забезпечення якості освіти. Її схвалює педагогічна рада закладу освіти та затверджує його директор. Окрім освітніх компонентів для вільного вибору учнями, які є обов'язковими, за рішенням закладу вона може містити інші компоненти, зокрема корекційно-розвитковий складник для осіб з особливими освітніми потребами.

Освітня програма закладу освіти та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою, оприлюднюються на веб-сайті закладу освіти (у разі його відсутності – на веб-сайті його засновника).

На основі освітньої програми закладу освіти, цей заклад складає та затверджує навчальний план закладу освіти, що конкретизує організацію освітнього процесу.

Додаток №4
до Освітньої програми
Грозинецького ліцею

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Грозинецького ліцею

_____Хашева А.В.

«_____» _____ 2022 р.

М.П.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Грозинецького ліцею

для 10-11 класу

з українською мовою навчання

наказ МОН України від 20.04.2018 року № 408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» на 202/2023 н.р.(таблиця №2, таблиця №3 для профільних предметів)

№	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень	
		10	11
	Класи		
	Базові предмети	27	26
1	Українська мова	2	2+1
2	Українська література	2	2
3	Зарубіжна література	1	1
4	Іноземна мова англійська мова	2	2
	Французька мова(спецкурс)		1
5	Історія України	1,5+4	1,5+4
6	Всесвітня історія	1	1
7	Громадянська освіта	2	
8	Математика	3	3+1
9	Біологія і екологія	2	2
10	Фізика і астрономія	3	4

11	Географія	1,5	1
12	Хімія	1,5	2
13	Фіз. культ.	3	3
14	Захист України	1,5	1,5
	Вибірково-обов'язкові предмети:		
	інформатика	2	1
	мистецтво	1	2
	Додаткові години на вивчення предметів інваріативної складової , курсів за вибором , проведення індивідуальних консультацій та групових занять	8	9
1	Підсилення предмету	Історія 4	Історія 4 Математика 1 Французька (спецкурс)-1 Укр мова- 1
2	Визначні постаті України	1	1
3	Українознавство	1	0,5
4	Основи християнської етики	1	0,5
	Гранично допустиме навантаження на учня	33	33
	Всього фінансується	38	38

Директор :

А.В.Хашцева

Д
од
ат
ок
4

до
О
св
іт
нь
ої
п
ро
гр
а
м
и

**П
ер
ел
ік
н
а
в
ч
а
л
ь
н
и
х
п
р
ог
р
а**

**М
к
у
рс
ів
за
в
и
бо
р
о
м
та
ф
а
к
у
л
ьт
ат
и
ві
в

д
л
я
у
ч
ні
в
б-
9
к
л
ас
ів
Г
р
оз**

**И
н
е
ц
ь
к
ог
о
лі
ц
е
ю**

№ з/п	Клас	Назва курсу за вибором чи факультативу	К-ть годин за навчальним планом	Яким чином використані	Назва та автор програми, лист Міністерства, яким рекомендовано використання даної програми
1		Програма курсу за вибором «Українознавство 6-11 класи)			Лист інституту інноваційних технологій і змісту освіти МОН України від 03.07.2014 №14.1/12-Г-1058
	6		1		
	7		0,5		
	8-а		0,5		
	8-б		0,5		
	9		0,5		
	10		1		
	11		0,5		

2	Основи християнської етики(1-11 класи)		Горбачова Л.І., Одинак М.М., Федорак В.Ф.
	6	0,5	Лист інституту інноваційних технологій і змісту освіти МОН України від 16.05.2016 р. № 21.1/12-Г-117
	7	0,5	
	8-а	0,5	
	8-б	0,5	
	9	0,5	
	10	1	
	11	0,5	
3	Історія Чернівецької області		Лист ІМЗО від 09.06.2014 р. № 1.4/8-Г-366
	7	1	
	8-а	1	
	8-б	1	
4	Визначні постаті України		Журнал «Історія і суспільствознавство в школах України» МОНУ № 10 за 2016 рік
	8-а	1	
	8-б	1	
	9	1	
	10	1	
	11	1	

Директор :

А.В.Хащева

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Грозинецького ліцею

_____ Хащева А.В.

«_____» _____ 2022р.

М.П.

Освітня програма
Дошкільного підрозділу
Грозинецького
навчально-виховного комплексу І-ІІІ ступенів
на 2022/2023 навчальний рік

Схвалено

педагогічною радою

Грозинецького ліцею

наказ № _____ від _____ 2022р.

Погоджено

Освітня програма - це єдиний комплекс освітніх компонентів, спланованих і організованих закладом дошкільної освіти для досягнення вихованцями результатів навчання (набуття компетентностей), визначених Базовим компонентом дошкільної освіти (ч.1. ст.23 Закону України «Про дошкільну освіту»).

Розділ I. Форми організації освітнього процесу.

В дошкільному підрозділі Грозинецького ліцею освітня програма розроблена відповідно до Законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», Базового компоненту дошкільної освіти та інших нормативно-правових, інструктивно-методичних рекомендацій.

Відповідно до рішення педагогічної ради Грозинецького ліцею (протокол №1 ?.08.2022р.) освітній процес здійснюється за програмою, рекомендованою МОН України та регіональними парціальними програмами.

Зміст інваріантної складової Базового компонента дошкільної освіти забезпечується через освітню програму «Впевнений старт» (Лист МОН України № 1/11-7684 від 01.08.2017 року) – для дітей старшого дошкільного віку, (Лист ІМЗО України від 27.05.2019 року № 22.1/12-Г-292, Лист МОН України від 12.07.2019р. № 1/11-6327) - для дітей середнього дошкільного віку, (Лист ІМЗО України від 18.05.2020 року № 22.1/12-Г-275, Лист МОН України від 23.07.2020р. № 1/11-4934) - для дітей молодшого дошкільного віку,

Варіативна складова Базового компонента дошкільної освіти реалізується через роботу гуртків та інтеграцію змісту парціальних програм у різні види діяльності.

У 2022/2023 навчальному році будуть упроваджуватись такі парціальні програми для інтеграції їх змісту у різні види діяльності:

- парціальна програма з основ здоров'я та безпеки життєдіяльності дітей дошкільного віку «Про себе треба знати, про себе треба дбати», автор Лохвицька Л.В. (лист ІМЗО від 04.12.2018 №22.1/12-Г-1049)
- парціальна програма «Духовно-моральне виховання дітей дошкільного віку на християнських цінностях. (Лист МОН від 02.12.2019. №1/12-Г 1115)

Пріоритетним напрямком роботи закладу з дітьми вікових груп є :

художньо-естетичний (молодша, середня та старша групи).

Зміст пріоритетного напрямку роботи визначається педагогами безпосередньо у планах роботи груп відповідно до інтересів та індивідуальних потреб розвитку вихованців.

Основними формами організованої освітньої діяльності вихованців закладу є щоденні інтегровані, підгрупові предметні, індивідуально-групові заняття пізнавальної та продуктивної спрямованості; організовані ігри різних видів, спостереження, прогулянки, дослідно-експериментальна, художньо-продуктивна, театралізована діяльність, тощо. Зайнятість дітей за цими формами рівномірно розподіляється протягом їх перебування в закладі з урахуванням їх бажань та інтересів, віку, працездатності в різний час, можливості поєднання з іншими видами діяльності відповідно до завдань освітнього процесу.

Орієнтовний розподіл занять включає інтегровані заняття з певними пріоритетами, які організуються відповідно до вимог наказу МОН України від 20.04.2015 № 446 «Про затвердження гранично допустимого навчального навантаження на одну дитину дошкільного віку у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності»: в молодшій групі не перевищує двох, у старшій та середній - трьох – організованих навчальних занять у першу половину дня.

Навчальний рік у дошкільному підрозділі Грозинецького ліцею починається з 1 вересня і закінчується 31 травня. В літній період надаємо канікули на період ремонтних робіт - 14 днів. Організуються додаткові канікули в старшій групі на період шкільних канікул. Матеріали, упушені в період канікул, додатково подаються в інші режимні моменти.

З 1 червня по 31 серпня триває літній оздоровчий період, під час якого освітня робота формується відповідно до вимог чинного законодавства.

Адаптаційно-діагностичний період передбачається впродовж вересня в молодшій групі, з 1 вересня по 15 вересня - в середній та старшій групах. Самостійною додатковою організаційною формою освітнього процесу за інтересами дітей ЗДО є робота в гуртках. Її мета задовольняти потреби й зацікавленості дитини до певного виду діяльності, розвивати її природні, загальні

та спеціальні здібності; активізувати дитячу творчість, своєчасно виявляти обдарованість. Заняття в гуртках за інтересами переважно планується в другій половині дня. Тривалість гурткової роботи – 15-25 хв. залежно від віку дітей. День проведення гурткової роботи визначено у розкладі занять групи.

Розділ II Система внутрішнього забезпечення якості освіти.

Показником результативності роботи закладу є засвоєння вихованцями відповідного обсягу необхідної інформації, життєво важливих умінь та навичок, системи ціннісних ставлень до світу та самого себе.

Виявити рівень практичної реалізації завдань Базового компонента дошкільної освіти, отримати об'єктивну інформацію про якість організації освітнього процесу, прогнозувати шляхи його покращення, дослідити рівень засвоєння дітьми програмового матеріалу допомагає моніторинг досягнень дітей вікових груп. Він здійснюється педагогами двічі на рік (вересень, травень) під час звичних видів організованої та самостійної діяльності (ігрової, трудової, пізнавальної, тощо) та режимних моментів (заняття, прогулянка, прийом їжі, і т.п.).

Основний метод – спостереження. Оцінювання здійснюється за відповідно розробленими критеріями, відповідно до вимог розділів освітніх програм, та освітніх ліній БКДО. Під час обстеження враховуються основні принципи:

- створення умов для самореалізації та розкриття індивідуальних здібностей кожної дитини;
- максимальне забезпечення особистої активності, збагачення досвіду взаємодії кожної дитини з соціальним та природним оточенням;
- спрямованість на ціннісний особистісний розвиток кожної дитини

Фіксування результатів зіставляються, обговорюються та на їх основі складається протокол обстеження — на кожну дитину. Це дає можливість визначити результативність роботи, забезпечити вчасну педагогічну корекцію розвитку кожної дитини (за потреби) та подальшого планування із врахуванням потреб кожного вихованця.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Грозинецького ліцею

_____ **Хашева А.В.**

« _____ » _____ **2022р.**

**Орієнтовний розподіл організованої навчально-пізнавальної діяльності дітей
дошкільного віку на тиждень**

Грозинецького ліцею

на 2022-2023 н.р.

Види занять	Кількість групових занять на тиждень у вікових групах		
	4-й р.ж.	5-й р.ж.	6-й р.ж.
3 фізичного розвитку ¹	3	3	3
3 художньо-естетичного розвитку :			
- музична діяльність	2	2	2
- зображувальна діяльність (малювання, ліплення, аплікація)	1	2	2
- художня література	1	1	2
3 мовленнєвого розвитку	1	1	2
3 пізнавального розвитку			
- логіко-математичний ²	1	1	2
- ознайомлення з навколишнім	1	1	2
- ознайомлення з природою	1	1	2

Усього занять	11	12	17
Рекомендована кількість занять в день	1-2 заняття в день		2-3 заняття в день

1 – та ще 3 заняття на свіжому повітрі в інші режимні моменти;

2 – завдання з логіко-математичного розвитку реалізуються не лише на спеціально організованих заняттях, а й інтегруються в інші види діяльності дітей протягом дня.

Розподіл організованої навчально-пізнавальної діяльності змінюється щотижнево, в залежності від теми тижня, виду діяльності, рівня розвитку групи, поставлених завдань, пріоритетного напрямку тощо.

Перевага надається інтегрованим, комбінованим, комплексним, сюжетним та іншим нетрадиційним заняттям.

Директор ліцею: _____

А.В.Хашева

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Грозинецького ліцею
_____ **Хашева А.В.**
« _____ » _____ 2022 р.

Навчальний план

Грозинецького ліцею
на 2022/2023 навчальний рік
(індивідуальна форма навчання)

Схвалено
педагогічною радою
Грозинецького ліцею
наказ № _____ від _____ 2022р.

Погоджено
радою Грозинецького ліцею
протокол № _____ від _____ 2022р.

Директор :

Хашева А.В.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Грозинецького ліцею
_____Хашчева А.В.
« _____ » _____ 2022 р.

Навчальний план
на дому з ученицею 6 класу Милою Віталіною Віталіївною
на 2022-2023 н.р.
(наказ МОН України № 955 від 10.07.2019)

№ п/п	Навчальний предмет	Кількість годин на тиждень
1	Українська мова	2
2	Українська література	2
3	Математика	2
4	Географія	1
5	Музика	0,5
6	Образотворче мистецтво	1
7	Труд	0,5
8	Основи здоров'я	0,5
9	Іноземна мова	0,5
10	Фізичне виховання	1
11	Інформатика	1
12	Зарубіжна література	1
13	Історія України	1
	Всього	14

ПОГОДЖЕНО :

_____

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Грозинецького ліцею
_____Хашева А.В.
«_____» _____ **2022 р.**

Навчальний план

на дому з учнем 7 класу Прасолом Левом Сергійовичем на 2022-2023 н.р.
(наказ МОН України № 955 від 10.07.2019)

№ п/п	Навчальний предмет	Кількість годин на тиждень
1	Українська мова	1,5
2	Українська література	1
3	Алгебра	1
4	Геометрія	1
5	Географія	0,5
6	Музика	0,5
7	Образотворче мистецтво	1
8	Труд	0,5
9	Основи здоров'я	1
10	Іноземна мова	0,5
11	Фізичне виховання	0,5
12	Інформатика	1
13	Зарубіжна література	0,5
14	Історія України	1
15	Всесвітня історія	0,5
16	Біологія	1
17	Фізика	0,5
18	Хімія	0,5
	Всього	14

ПОГОДЖЕНО :

_____

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Грозинецького ліцею
_____ **Хашчева А.В.**
« _____ » _____ **2022 р.**

Навчальний план
на дому з учнем 8-А класу Милим Русланом Віталійовичем
на 2022-2023 н.р.
(наказ МОН України № 955 від 10.07.2019)

№ п/п	Навчальний предмет	Кількість годин на тиждень
1	Українська мова	1,5
2	Українська література	1
3	Алгебра	1
4	Геометрія	1
5	Географія	0,5
6	Музика	0,5
7	Образотворче мистецтво	1
8	Труд	0,5
9	Основи здоров'я	1
10	Іноземна мова	0,5
11	Фізичне виховання	0,5
12	Інформатика	1
13	Зарубіжна література	0,5
14	Історія України	1
15	Всесвітня історія	0,5
16	Біологія	1
17	Фізика	0,5
18	Хімія	0,5
	Всього	14

ПОГОДЖЕНО : _____

Освітня програма I ступеня для дітей з особливими освітніми потребами (3,5 класи)

Загальні положення освітньої програми I ступеня для дітей з особливими освітніми потребами

Актуальним питанням сьогодення є розроблення інноваційних стратегій навчання школярів з інтелектуальними порушеннями, підготовка їх до самостійної життєдіяльності та формування життєвої компетентності для успішної подальшої соціальної адаптації.

В умовах запровадження концепції Нової української школи виникає потреба в зміні освітніх пріоритетів щодо корекційного навчання дітей з інтелектуальними порушеннями.

Важливе місце в навчальному процесі займає корекційно-розвиткова модель навчання, яка забезпечує школярів необхідними комплексними знаннями, вміннями та навичками

Провідним підходом у концепції Нової української школи є **компетентнісний підхід**, спрямований на оновлення змісту освіти, заснованого на формування необхідних життєвих компетентностей.

Компетентнісний підхід визначає спрямованість освітнього процесу на досягнення результатів, якими є ієрархічно підпорядковані компетентності учнів, як ключові, предметні та життєва.

Життєва компетентність, як здатність дитини з порушеннями інтелектуального розвитку у процесі інтегрування у соціальне оточення цілісно реалізовувати на практиці знання, досвід і цінності, набуті у процесі корекційного навчання, набуває інтегративного значення в реалізації оновленого змісту освіти дітей з особливостями психофізичного розвитку.

Метою початкової освіти дітей з інтелектуальними порушеннями є особистісне становлення учнів, розвиток їхніх пізнавальних здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, пізнавальної активності, що забезпечують їхню готовність до життя в демократичному суспільстві, продовження навчання в основній ланці школи.

Освітню програму розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Концепції Нової української школи, Державного стандарту початкової освіти, з урахуванням Типових освітніх програм¹, сучасних досягнень та спеціальної педагогіки та психології щодо навчально-пізнавальних можливостей дітей з інтелектуальними порушеннями.

У програмі визначено вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання (предметно-орієнтовані компетентності); вказано відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- ✓ дитиноцентрованості і природовідповідності;
- ✓ корекційно-розвивальної спрямованості навчання;

- ✓ узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- ✓ науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- ✓ наступності і перспективності навчання;
- ✓ взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- ✓ логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- ✓ можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- ✓ творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- ✓ адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Зміст програми має потенціал для формування у школярів з інтелектуальними порушеннями таких **ключових компетентностей**:

- ✓ *володіння державною мовою*; що передбачає елементарні уміння та навички (в межах мовленнєвих можливостей) усно і письмово висловлювати свої думки, усвідомлення ролі мови для спілкування та культурного самовираження;
- ✓ *можливість спілкуватися рідною мовою* (в межах пізнавальних можливостей), що передбачає використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади;
- ✓ *математична компетентність*, що передбачає застосування (в межах пізнавальних можливостей) математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;
- ✓ *компетентності у галузі природничих наук*, що передбачають формування пізнавального досвіду, прагнення самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;
- ✓ *соціально-трудова компетентність*, що передбачає формування трудових умінь та навичок, що забезпечують подальшу здатність до успішного опанування основ професійно-трудова діяльності, набуття навичок практичної життєдіяльності;
- ✓ *екологічна компетентність*, що передбачає сформованість уявлень щодо екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання та збереження природних ресурсів;
- ✓ *інформаційно-комунікаційна компетентність*, що передбачає опанування елементарними основами цифрової грамотності для розвитку і спілкування, можливість безпечного використання інформаційно-комунікаційних засобів у навчанні та інших життєвих ситуаціях;
- ✓ *навчання впродовж життя*, що передбачає опанування життєво необхідними базовими уміннями і навичками, що сприятимуть подальшій соціальної адаптації та інтеграції в суспільство;

- ✓ *громадянські та соціальні компетентності*, що передбачає уміння діяти (в межах своїх можливостей) в життєвих ситуаціях, ідентифікувати себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я та здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;
- ✓ *культурна компетентність*, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості, формування навичок культури поведінки в соціумі;
- ✓ *основи фінансової грамотності*, що передбачає формування уявлень про грошові одиниці, необхідні для здійснення та організації побутової життєдіяльності, залучення до сфери соціально-побутової та елементарної економічної діяльності.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі **вміння**: спілкуватися, взаємодіяти та співпрацювати з дорослим та однолітками, сприймати інструкції та навчальні завдання, керувати емоціями, регулювати власну поведінку.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Типової освітньої програми або Освітніх програм рекомендується використовувати **внутрішньо предметні та міжпредметні зв'язки**, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Вимоги до дітей з інтелектуальними порушеннями, котрі розпочинають навчання у початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку. Зміст навчання добирається індивідуально, у відповідності до пізнавальних можливостей.

Програму подано за табличною структурою, що складається з кількох колонок. Колонка «**Предметно-орієнтовані компетентності**» ознайомлює вчителя з переліком знань і вмінь, якими мають оволодіти учні в процесі навчання. У колонці «**Орієнтовний зміст навчального матеріалу**» подано оновлений та апробований у навчальних закладах для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку зміст навчального матеріалу. Матеріали колонки «**Життєва компетентність**» інформують учителя щодо результатів сформованості в учнів пізнавальних та соціально-адаптивних здібностей у відповідності до мети та змістового наповнення галузі.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, розвитку пізнавальної діяльності, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи пізнавальні здібності та можливості учнів з порушеннями інтелектуального розвитку, конкретні

умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення корекційно-розвивальних завдань та орієнтовних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень учнів з інтелектуальними порушеннями здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі учні навчаються способам самоконтролю, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення учнів у 1 класі підлягають вербальному, формувальному оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо коригування програми і методів навчання відповідно

до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувача з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

ЗАТВЕРДЖУЮ:
 Директор Грозинецького ліцею
 _____ А. В. Хащева
 «_____» _____ 2022 р.

**Навчальний план
 Грозинецького ліцею
 для учениці 3-Б-го класу
 Мельник Христини Тимофіївни
 (інклюзивне навчання)
 на 2021/2022 навчальний рік**

ПОМІНЯТИ ТАБЛИЦЮ з 2 на 3 КЛАСИ!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!

(складений відповідно до наказу МОН України № 693 від 25.06.2018 Типова освітня програма для учнів 2-го класу для осіб з тяжкими порушеннями мовлення, таблиця №8)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
		2-Б клас
Мови і літератури (мовний і літературний компоненти)	Українська мова	6
	Іноземна мова	1
Математика	Математика	4
Природознавство	Природознавство	2
Суспільствознавство	Я у світі	-
Мистецтво	Музичне мистецтво	1
	Образотворче мистецтво	1
Технології	Трудове навчання	1
	Сходинки до інформатики	1
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура **	2
	Основи здоров'я	1
Усього		20

Корекційно-розвиткові заняття	Корекція когнітивного розвитку	1
	Корекція мовленнєвого розвитку	1
	Корекція розвитку СПО	2
	Індивідуальна корекція порушень розвитку засобами лікувальних методик	1
Додаткові години на предмети інваріантної складової, курси за вибором , індивідуальні та групові заняття		1
Гранично допустиме навчальне навантаження (без корекційно-розвиткових занять)		21

2

Директор

А.В.Хашева

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Директор Грозинецького ліцею
_____ А. В. Хащева
«_____» _____ 2022 р.

**Навчальний план
Грозинецького ліцею
для учениці 3-Б-го класу
Попеско Крістіни Олександрівни
(інклюзивне навчання)
на 2022/2023 навчальний рік
ПОМІНЯТИ ТАБЛИЦЮ!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!**

(складений відповідно до наказу МОН України № 693 від 25.06.2018 Типова освітня програма для учнів 2-го класу для осіб з тяжкими порушеннями мовлення, таблиця №8)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
		2-Б клас
Мови і літератури (мовний і літературний компоненти)	Українська мова	6
	Іноземна мова	1
Математика	Математика	4
Природознавство	Природознавство	2
Суспільствознавство	Я у світі	-
Мистецтво	Музичне мистецтво	1
	Образотворче мистецтво	1
Технології	Трудове навчання	1
	Сходінки до інформатики	1
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура **	2
	Основи здоров'я	1
Усього		20

Корекційно-розвиткові заняття	Корекція розвитку емоційно-вольової сфери	2
	Корекція мовленнєвого розвитку	2
Додаткові години на предмети інваріантної складової, курси за вибором , індивідуальні та групові заняття		1
Гранично допустиме навчальне навантаження (без корекційно-розвиткових занять)		21

2

Директор

А.В.Хашева

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Директор Грозинецького ліцею
_____ А. В. Хащева
« _____ » _____ 2022 р.

**Навчальний план
Грозинецького ліцею
для учня 5-го класу
Попеску Денис
(інклюзивне навчання)
на 2022/2023 навчальний рік**

Директор

А.В.Хащева

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Грозинецького ліцею

_____Хашева А.В.

«_____» _____ 2022 р.

М.П.

Освітня програма
Грозинецького ліцею
на 2022/2023 навчальний рік
(I ступінь)
Інклюзивне навчання

Схвалено
педагогічною радою

Грозинецького ліцею
наказ № _____ від _____ 2022р.

Погоджено
радою Грозинецького ліцею
протокол № _____ від _____ 2022 р.